

Sygn. akt VII U 2491/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Jacek Chaciński

Protokolant starszy protokolant Anna Łempicka

po rozpoznaniu w dniu 19 maja 2015 roku w Lublinie

sprawy K. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o odsetki

na skutek odwołania K. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 17 października 2014 roku znak: (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala K. M. prawo do ustawowych odsetek z tytułu opóźnienia w wypłacie emerytury od dnia 12 lutego 2012 roku do dnia zapłaty,

II. w pozostałej części odwołanie oddala.

VIIU 2491/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 października 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił K. M. prawa do wypłaty odsetek z tytułu zwłoki w wypłacie świadczenia.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że prawomocny wyrok Sądu z dnia 21 czerwca 2012 r. ustalający wnioskodawcy prawo do emerytury wpłynął do Oddziału w dniu 2 sierpnia 2012 r., natomiast ostatni dokument niezbędny do wydania decyzji i wypłaty świadczenia (oświadczenie o wysokości osiągniętych przychodów wraz z numerem rachunku na jaki ma być przekazywane świadczenie) wpłynął w dniu 287 sierpnia 2012 r. Decyzja przyznająca prawo do emerytury wydana została w dniu 7 września 2012 r. a wypłata świadczenia w dniu 13 września 2012 r. t.j. przed upływem 30 dni od zakończenia postępowania wyjaśniającego. W związku z powyższym - zdaniem organu rentowego brak podstaw do wypłaty odsetek za zwłokę.

Z decyzją tą nie zgodził się wnioskodawca. Wniósł odwołanie. Zarzucił decyzji sprzeczność ze stanem faktycznym i naruszenie przepisów art.85 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach u rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Domagał się uchylecia zaskarżonej decyzji.

Z uzasadnienia odwołania wynika, że wnioskodawca domaga się odsetek od daty złożenia wniosku o emeryturę. Zdaniem skarżącego organ rentowy na podstawie dowodów będących w jego posiadaniu na etapie postępowania administracyjnego (umowy o pracę z dnia 12 lutego 1990 r., dowodu z zaświadczenia o wynagrodzeniu na stanowisku prezesa zarządu, dowodu z zeznań dwóch świadków pracowników firmy (...) oraz oświadczenia wnioskodawcy winien był ustalić, że wnioskodawca pozostawał w stosunku pracy w okresie od 12 lutego 1990 r. do 30 listopada 1999 r. z firmą (...). Doszło zatem do błędnego ustalenia stanu faktycznego z winy organu rentowego i niezasadnej odmowy przyznania prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zajęte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje

K. M. ur. (...) w dniu 28 czerwca 2011 r. złożył wniosek o emeryturę.

Decyzją z dnia 6 grudnia 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury z uwagi na to, że nie spełnił on warunku przewidzianego w art.29 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS t.j. nie udowodnił 35 letniego okresu zatrudnienia. Organ rentowy uwzględnił 34 lata 11 miesięcy i 14 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Do okresów tych nie zaliczono zatrudnienia w Centrum badawczo Rozwojowym (...).

Organ rentowy nie uznał za wystarczające dowodów poświadczających w.w. zatrudnienie dołączonych do wniosku do emeryturę. t.j. jest umowy o pracę z dnia 12 lutego 1990 r. (k.10 a.e.) z której wynika, że wnioskodawca był zatrudniony w Centrum badawczo Rozwojowym (...) w wymiarze pełnego etatu na stanowisku Zastępcy dyrektora ds. produkcji i handlu, zaświadczenia o wysokości wynagrodzenia z dnia 10 czerwca 1991 r. wskazującego wysokość wynagrodzenia, przy czym stanowisko wnioskodawcy określone było jako prezes zarządu - dyrektor, pisma z dnia 19 marca 1990 r. zawierającego prośbę o wypłatę wnioskodawcy dodatku stażowego oraz pisma z dnia 17 lutego 1992 r. zawierającego informację o wypłaceniu należności z tytułu umowy licencyjnej.

W uzasadnieniu decyzji z dnia 6 grudnia 2011 r. organ rentowy podał, że sporny okres może być przez wnioskodawcę udowodniony zeznaniami dwóch świadków zatrudnionych w zakładzie pracy. Przesłano wnioskodawcy druki ZUS Rp8 i ZUS Rp9.

W dniu 11 stycznia 2012 r. wpłynęło do organu rentowego odwołanie wnioskodawcy. Do odwołania dołączone zostały zeznania świadków Z. K. i L. Z. (2) oraz oświadczenie wnioskodawcy na drukach przesłanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Organ rentowy odwołanie przekazał do Sądu w dniu 6 lutego 2012 r.

W postępowaniu przed Sądem osoby, które pierwotnie złożyły zeznania na w/w drukach zostały przesłuchane w charakterze świadków. Przesłuchany został również wnioskodawca w trybie art.299 k.p.c. (k38 – 41 akt VII U 1790/12). Innych dowodów Sąd nie przeprowadził.

Wyrokiem z dnia 21 czerwca 2012 r. Sąd Okręgowy w Lublinie zmienił decyzję organu rentowego z dnia 6 grudnia 2011 r. i ustalił wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 1 lipca 2011 r. W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że zachowane dokumenty wraz z zeznaniami świadków tworzą wiarygodny obraz wskazujący na charakter i wymiar zatrudnienia wnioskodawcy w spornym okresie (k.45 akt VII U 1790/12).

Odwołanie jest częściowo uzasadnione.

Przede wszystkim wskazać należy, że z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego i sądów powszechnych, które Sąd Okręgowy podziela wynika, że niezamieszczenie w treści wyroku orzeczenia stwierdzającego odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji nie jest równoznaczne z orzeczeniem

negatywnym i nie pozbawia stronę prawa do odsetek za opóźnienie w wypłacie. (zob. np. wyrok SA w Rzeszowie z dnia 25 czerwca 2014 r., III AUa 933/13).

Zauważyć również należy, że wnioskodawca błędnie zarzucił naruszenie art.85 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r o emeryturach i rentach z FUS. Art.85 zamieszczony jest w ustawie z dnia 13 października 1998 r o systemie ubezpieczeń społecznych Sąd Okręgowy nie jest jednak związany wskazaną podstawą prawną, a subsumpcji ustalonego stanu faktycznego pod określoną normę prawną dokonuje samodzielnie.

Oceniając zasadność odwołania wnioskodawcy stwierdzić należy, że wydając decyzję z dnia 6 grudnia 2011 r. organ rentowy miał podstawy do nieuwzględnienia okresu zatrudnienia w (...) na podstawie przedłożonych przez wnioskodawcę dowodów. Umowa o pracę zawarta w dniu 12 lutego 1990 r. jest dowodem jedynie na fakt nawiązania w tym dniu stosunku pracy. Z kolei w zaświadczeniu z dnia 10 czerwca 1991 r. o wysokości wynagrodzenia stanowisko wnioskodawcy określone zostało jako prezes zarządu, a więc inne niż w umowie o pracę. Istniała zatem wątpliwość co do kontynuacji nawiązanego w dniu 12 lutego 1990 r. stosunku pracy oraz wymiaru czasu pracy, w jakim wnioskodawca świadczył pracę. Pismo z dnia 13 marca 1990 r. tylko pośrednio potwierdzało zatrudnienie wnioskodawcy nie wskazując wymiaru czasu pracy i stanowiska. W końcu pismo z dnia 17 lutego 1992 r. dotyczy umowy licencyjnej i na jego podstawie trudno wnioskować o pozostawaniu wnioskodawcy w stosunku pracy.

Niemniej jednak w ocenie organu rentowego powyższy okres zatrudnienia mógł zostać przez wnioskodawcę udowodniony zeznaniami dwóch świadków.

Podkreślenia wymaga, że na podstawie art.117 ust.4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS okresy zatrudnienia przed 15 listopada 1991 r. mogą być udowodnione zeznaniami świadków.

Zeznania te wraz odwołaniem wpłynęły do organu rentowego w dniu 11 stycznia 2012 r. Z zeznań tych jednoznacznie wynika, że wnioskodawca był zatrudniony w Centrum (...) sp.z o.o. w pełnym wymiarze czasu pracy. Z. K. zeznała, że wnioskodawca była zatrudniony od 12 lutego 1990 r. do 30 września 1991 r. t.j do czasu odejścia świadka z pracy. Z kolei świadek L. Z. (2) zeznała, że może potwierdzić fakt zatrudnienia wnioskodawcy w okresie od 12 lutego 1990 r. do 30 listopada 1991 r. oraz że po nim przejęła obowiązki. Świadkowie zgodnie zeznali, że wnioskodawca był zatrudniony początkowo na stanowisku zastępcy prezesa - dyrektora ds. produkcji i handlu, a następnie prezesa zarządu - dyrektora.

Stosownie do treści art.83ust.6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych jeżeli Zakład uzna odwołanie za słuszne, zmienia lub uchyla decyzję niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia wniesienia odwołania. W tym wypadku odwołaniu nie nadaje się dalszego biegu.

W ocenie Sądu Okręgowego po złożeniu przez wnioskodawcę zeznań w/w świadków organ rentowy dysponował wszelkimi niezbędnymi dowodami pozwalającymi ustalić okres zatrudnienia wnioskodawcy i wymiar czasu pracy. Podkreślenia wymaga, że wnioskodawcy do wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego w wymiarze 35 lat brakowało jedynie 16 dni.

Brak było zatem podstaw do przekazywania odwołania do sądu. Organ rentowy winien był po złożeniu w/w zeznań ponownie dokonać oceny przedłożonych dowodów, prawidłowo ustalić stan faktyczny i wydać decyzję ustalającą wnioskodawcy prawo do emerytury.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy uznał, że po upływie 30 dni od złożenia przez wnioskodawcę odwołania wraz zeznaniami świadków organ rentowy popadł w opóźnienie w wypłacie świadczenia.

Nie można podzielić stanowiska organu rentowego, że wydał on decyzję w terminie 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Stosownie do treści art.118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120.

1a. W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

2. Jeżeli w wyniku decyzji zostało ustalone prawo do świadczenia oraz jego wysokość, organ rentowy dokonuje wypłaty świadczenia w terminie określonym w ust. 1.

3. Jeżeli na podstawie przedstawionych środków dowodowych nie jest możliwe ustalenie prawa lub wysokości świadczenia, za datę wyjaśnienia ostatniej okoliczności, o której mowa w ust. 1, uważa się datę końcową dodatkowego terminu do przedstawienia niezbędnych dowodów, wyznaczonego przez organ rentowy, albo datę przedstawienia tych dowodów.

Z przedstawionego stanu prawnego wynika zatem, że dzień wpływu prawomocnego wyroku sądu uważa się za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności tylko wtedy, gdy organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności.

Skoro w niniejszej sprawie były wszelkie podstawy do poczynienia wiążących ustaleń już po złożeniu przez wnioskodawcę zeznań 2 świadków to jako datę wyjaśnienia ostatniej okoliczności należy przyjąć datę 11 stycznia 2012 r. |Organ rentowy popadł zatem w zwłokę w spełnieniu świadczenia od dnia 12 lutego 2012 t.j. po upływie 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności.

Na marginesie podkreślenia wymaga, że ustalenie prawa do emerytury nie może być w razie jakiegokolwiek wątpliwości cedowane na sąd. Organ rentowy ma obowiązek dokonać wszechstronnej oceny dowodów i na ich podstawie precyzyjnego ustalenia stanu faktycznego. W sprawie niniejszej w istocie nie wiadomo, z jakich przyczyn odwołanie wnioskodawcy przekazane zostało do sądu. Emerytura jest podstawą utrzymania osoby dotychczas ubezpieczonej i zwłoka w ustaleniu tego prawa godzi w interes ubezpieczonego.

Mając na względzie powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art.477(14) §2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.